

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Ustanovitev občinskega oziroma medobčinskega pravobranilstva

Služba za lokalno samoupravo, april 2015
Melita Nikše, sekretarka
Melita.nikse@gov.si

NAČINI USTANOVITVE OBČINSKEGA PRAVOBRANILSTVA

- ❖ kot notranjo organizacijsko enoto občinske uprave – s spremembami in dopolnitvami odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave (49. člen Zakona o lokalni samoupravi) **in ne posebnim odlokom**
- ❖ kot organ skupne občinske uprave (tako kot občinsko redarstvo, občinsko inšpekcijo, službo notranje revizije....) – **z odlokom o ustanovitvi organa skupne občinske uprave – medobčinsko pravobranilstvo, lahko tudi s spremembami in dopolnitvami že obstoječega odloka o ustanovitvi organa skupne občinske uprave** (26. člen Zakona o financiranju občin trenutno ne zagotavlja dodatnih sredstev iz državnega proračuna za to skupno občinsko upravo)
- ❖ kot delovno mesto znotraj občinske uprave

Odlok o organizaciji in delovnem področju občinske uprave

Določijo se pristojnosti in delovna področja občinskega pravobranilstva, na primer:

- ❖ zastopa občino pred sodišči in drugimi državnimi organi,
- ❖ po pooblastilu lahko zastopa tudi druge pravne osebe, ki jih je ustanovila občina (ožji del občine, javni zavod, javno podjetje,...),
- ❖ subjektom, ki jih zastopa, poroča v zadevah njegovega zastopanja in lahko zahteva usmeritve,
- ❖ pravno svetuje pri sklepanju vseh vrst pogodb, predpogodb, sporazumov, pisem o nameri...,
- ❖ občinsko pravobranilstvo zastopa pravice oškodovanca (občine oziroma pravne osebe, ki jo je ustanovila občina) v kazenskem, prekrškovnem ali drugem postopku,
- ❖ **193. člen Zakona o prekrških** (pravica do povrnitve škode zaradi neupravičenega izreka sankcije): pred vložitvijo tožbe za povrnitev škode zoper občino mora oškodovanec vložiti zahtevo na občino, da se z njo sporazume o obstoju škode ter o vrsti in višini odškodnine; če sporazum ni dosežen, lahko oškodovanec vloži tožbo za povrnitev škode pri pristojnem sodišču (**tak sporazum lahko pripravi tudi občinski pravobranilec**).

Vprašanje: Smiselna uporaba **14. in 16. člena Zakona o državnem pravobranilstvu** glede obračuna stroškov zastopanja po odvetniški tarifi in glede izvensodne poravnave občinskega pravobranilstva kot izvršilnega naslova? **Odgovor Ministrstva za pravosodje bo naknadno dodan.**

NALOGE VODJE OBČINSKEGA PRAVOBRANILSTVA

- ❖ neposredno vodenje občinskega pravobranilstva,
- ❖ opravljanje najzahtevnejših strokovnih nalog v občinskem pravobranilstvu,
- ❖ načrtovanje, organiziranje, usmerjanje in nadzorovanje opravljanja dela občinskega pravobranilstva,
- ❖ samostojno oblikovanje ključnih sistemskih rešitev in drugih najzahtevnejših gradiv,
- ❖ odgovarja za zakonitost in pravilnost delovanja občinskega pravobranilstva,
- ❖ druge najzahtevnejše naloge.

NEZDRUŽLJIVOST IN KONFLIKT INTERESOV

- ❖ za vodjo občinskega pravobranilstva in občinskega pravobranilca se uporabljajo določbe o nezdrumljivosti iz **Zakona o lokalni samoupravi in drugih zakonov**, ki veljajo za zaposlene v občinski upravi oziroma javne uslužbenice,
- ❖ tudi zanje velja **100. člen Zakona o javnih uslužbencih** (opravljanje drugih dejavnosti in konflikt interesov), **in sicer ne smejo opravljati dejavnosti**,
  - če je v nasprotju s konkurenčno prepovedjo ali konkurenčno klavzulo,
  - če bi opravljanje dejavnosti lahko vplivalo na nepristransko opravljanje dela,
  - če bi pri opravljanju dejavnosti lahko zlorabil informacije, do katerih ima dostop pri opravljanju nalog v službi in ki niso javno dostopne
  - ali če je opravljanje dejavnosti v škodo ugledu organa.

Občinski pravobranilec, ki oceni, da je nastal položaj, v katerem bi njegov osebni interes lahko vplival na nepristransko in objektivno opravljanje njegovih nalog oziroma v katerem okoliščine vzbuja dvom o njegovi nepristranskosti in objektivnosti, **mora o tem takoj, ko je glede na okoliščine mogoče, obvestiti vodjo občinskega pravobranilstva, in ravnati v skladu z njegovimi navodili**. Vodja mora v tem primeru zagotoviti, da se naloge opravijo zakonito, nepristransko in objektivno oziroma preveriti, ali so bile tako opravljene.

NASPROTJE INTERESOV PO ZAKONU O INTEGRITETI IN PREPREČEVANJU KORUPCIJE

37. člen in naslednji

Uradna oseba mora biti pozorna na vsako **dejansko ali možno nasprotje interesov in mora storiti vse, da se mu izogne**. Uradna oseba svoje funkcije ali službe ne sme uporabiti zato, da bi sebi ali komu drugemu uresničila kakšen nedovoljen zasebni interes.

Uradna oseba, ki ob nastopu službe ali funkcije ali med njenim izvajanjem, ugotovi nasprotje interesov ali možnost, da bi do njega prišlo, **o tem takoj pisno obvestiti svojega predstojnika**, če predstojnika nima, pa komisijo. Ob tem mora takoj prenehati z delom v zadevi, v kateri je prišlo do nasprotja interesov, razen, če bi bilo nevarno odlašati. Predstojnik oziroma komisija o obstoju nasprotja interesov odločita v 15 dneh in s svojo odločitvijo takoj seznanita uradno osebo.

Neupoštevanje določbe: **prekršek po 77. členu ZIntPK**

Medobčinsko pravobranilstvo

- ❖ zanj se uporabljajo določbe Zakona o lokalni samoupravi o ustanovitvi in delovanju organa skupne občinske uprave,
- ❖ občinski sveti občin ustanoviteljic medobčinskega pravobranilstva sprejmejo poseben odlok o ustanovitvi medobčinskega pravobranilstva na predlog županov občin ustanoviteljic,
- ❖ poleg običajnih sestavin odloka o ustanovitvi organa skupne občinske uprave mora ta odlok vsebovati tudi določbe o:
  - a) **načinu imenovanja vodje medobčinskega pravobranilstva** – ne izda se posebna odločba o imenovanju na položaj, temveč se pred sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi ali aneksa k pogodbi o zaposlitvi (javni natečaj, interni natečaj, premestitev javnega uslužbenca) **pridobijo soglasja županov občin ustanoviteljic**, enak postopek je tudi pri razrešitvi vodje,
  - b) v odloku je treba določiti pristojnost medobčinskega pravobranilstva glede na **teritorij ter organe, pri katerih zastopa občine** – natančna določitev sodišč glede na njihovo stvarno in krajevno pristojnost (splošna sodišča, delovna in socialna sodišča, upravno sodišče...) ter drugih državnih organov in institucij.

ZASTOPANJE

86. člen Zakona o pravnem postopku

- ❖ v postopku z **izrednimi pravnimi sredstvi** lahko stranka opravlja pravdna dejanja samo po pooblaščenju, ki je odvetnik,
- ❖ določba prejšnjega odstavka ne velja v primerih, če ima stranka ali njen zakoniti zastopnik opravljen pravniški državni izpit.

87. člen Zakona o pravnem postopku

- ❖ v postopku **pred okrajnim sodiščem** je lahko pooblaščenec vsak, kdor je popolnoma poslovno sposoben;
- ❖ v postopku **pred okrožnim, višjim in vrhovnim sodiščem** je pooblaščenec lahko samo odvetnik ali druga oseba, ki je opravila pravniški državni izpit.

24.a člen Zakona o ustavnem sodišču

- ❖ če udeleženca v postopku pred ustavnim sodiščem zastopa pooblaščenka oziroma pooblaščenec, mora predložiti pooblastilo, ki je dano posebej za postopek pred ustavnim sodiščem;
- ❖ pooblaščenec, ki ni odvetnik, mora imeti posebno pooblastilo za prenos pooblastila za zastopanje v postopku pred ustavnim sodiščem na drugo osebo.

Bistveno: občinski pravobranilec zastopa pravno osebo in ne posameznika.

SLUŽBENO OBLAČILO IN SLUŽBENA IZKAZNICA

Zakon o lokalni samoupravi ne določa službenega oblačila občinskega pravobranilca in tudi ne službene izkaznice. **Občinsko pravobranilstvo ni del pravosodja!**

Občinski pravobranilec naj ima za zastopanje pred sodišči in drugimi državnimi organi s seboj **pooblastilo**, v katerem se poleg zadeve, v kateri občinski pravobranilec zastopa občino ali pravno osebo, ki jo je ustanovila občina, kot pravni podlagi navedeta 50.c člen Zakona o lokalni samoupravi in odlok o organizaciji in delovnem področju občinske uprave oziroma odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave.

Predlog: pooblastilo naj vsebuje tudi **podatke o opravljenem pravniškem državnem izpitu**.

Pooblastilo za zastopanje podpiše župan ali po njegovem pooblastilu vodja občinskega pravobranilstva. Predlagamo, da se možnost, da župan pooblasti vodjo občinskega pravobranilstva za podpis pooblastila, **določi v odloku**, s katerim je ustanovljeno/urejeno občinsko pravobranilstvo.